

Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

(NOTAT)

Telefon 38666000
Direkte 38665248
Mail carine.heltberg@regionh.dk

Til: Social- og psykiatriudvalget

 Journal-nr.: 20008530
 Ref.: cabuhe

Dato: 11. juni 2020

Status- og udviklingsnotat i forbindelse med temadrøftelse om samarbejde med kommuner, praksissektoren og civilsamfund

Baggrund

"Sammen om Psykiatriens Udvikling – Treårsplan 2020-2022" er en visionær politisk plan, der på et overordnet niveau fremlægger regionsrådets visioner på psykiatriområdet for de næste tre år. Det er besluttet, at der skal udarbejdes en handleplan, der konkretiserer, hvordan der kan arbejdes videre med treårsplanens syv temaer og de 27 anbefalinger. Alle syv temaer vil blive behandlet på temadrøftelser eller lignende i perioden februar 2020 til januar 2021. Temaerne vil blive genbesøgt efter behov. Tidsplanen er blevet rykket lidt på grund af COVID-19 situationen og er nu som følger:

Tema	Feb.	Maj	Juni	Aug.	Sep.	okt.	jan.
Recovery	X						
Samarbejde med kommuner, praksissamfund og civilsamfundet			X				
Bedre forløb for børn og unge					X		
Forebyggelse af tvang						X	
Lighed i sundhed				X			
Psykisk sygdom og misbrug		X					
Rekruttering og fastholdelse							X

Temadrøftelserne

Arbejdet med hvert tema igangsættes med en temadrøftelse i social- og psykiatriudvalget. Temadrøftelserne vil bidrage til at vise, hvordan der i et udviklingsperspektiv kan arbejdes videre med anbefalingerne i treårsplanen. For flere af temaerne vil det ikke være muligt at gennemføre drøftelsen på ét temamøde. Før hvert temamøde vil medlemmerne af social- og psykiatriudvalget modtage et status- og udviklingsnotat om det tema, der skal drøftes på mødet.

Notatet vil som udgangspunkt indeholde følgende punkter:

- Status på anbefalinger, hvor oplysninger om status på allerede planlagte initiativer vil fremgå. Når det er relevant, vil der blive taget udgangspunkt i de indsatser, som blev igangsat med Treårsplan 2017-2019.
- Initiativer der iværksættes i 2020. Det fremhæves, såfremt der er forhold, der gør det usikkert om, initiativerne kan iværksættes i 2020.
- Administrationens bud på mulige skridt i forhold til at få implementeret de forslåede anbefalinger. Der er som udgangspunkt ikke tale om forslag, hvor der er beregnet økonomiske konsekvenser mv.
- Input fra hørings svar i forbindelse med høringsprocessen med Treårsplan 2020-2022.

Samtlige anbefalinger vil ikke nødvendigvis blive behandlet under selve temadrøftelserne på udvalgsmøderne. Når det giver mening, vil der alene blive givet en status i notatet. Ved temadrøftelserne vil der kunne inviteres gæster, som har et tæt kendskab til de konkrete områder. Form og indhold af temadrøftelserne og notaterne vil variere alt efter temaernes karakter og omfang og vil løbende blive evalueret.

Til temadrøftelse om "Samarbejde med kommuner, praksissektoren og civilsamfund" vil der blive sat fokus på anbefaling 6: *"At der er klar og tydelig ansvarsfordeling og forpligtende samarbejde på tværs af sektorer, og at den samlede indsats er koordineret via netværksmøder og fælles indsatsplaner"*.

Centerchef Psykiatrisk Center København Line Duelund og borgercenterchef fra Borgercenter Voksne i Københavns Kommune Knud Andersen er inviteret til at komme med deres bud på næste skridt i forhold til netværksmøder og brug af samordningsudvalg.

Temadrøftelse 3: Status på samarbejde med kommuner, praksissektoren og civilsamfundet

Det tværsektorielle samarbejde skal sikre, at mennesker med psykisk sygdom

oplever sammenhængende forløb på tværs af psykiatri, kommune, praksis-sektor og civilsamfund. Det er derfor vigtigt, at det er klart og tydeligt for alle parter, hvor ansvaret for behandling, rehabilitering, støtte og pleje er placeret.

Status anbefaling 6. At der er en klar og tydelig ansvarsfordeling og forpligtende samarbejde på tværs af sektorer, og at den samlede indsats er koordineret via netværksmøder og fælles indsatsplaner

Udgangspunktet for samarbejdet mellem Region Hovedstadens Psykiatri og regionens kommuner er samarbejdsaftalen, som er en driftsnær aftale, der supplerer sundhedsaftalen. Der er udarbejdet en samarbejdsaftale på henholdsvis voksenområdet og børne- og ungeområdet.

Netværksmøder

Region Hovedstadens Psykiatri har sammen med regionens 29 kommuner udarbejdet et koncept for afholdelse af tværsektorielle netværksmøder, hvor der i forhold til tidligere praksis, er øget fokus på inddragelse af patienten i både planlægning, afholdelse og opfølgning af netværksmødet. Konceptet indeholder en skabelon for netværksmøder, som er fælles for både region og kommuner.

Til et netværksmøde deltager der altid en repræsentant fra kommunen og en repræsentant fra regionen – og selvfølgelig patienten selv hvis han/hun har mulighed for det. Pårørende kan også deltage, hvis patienten ønsker det.

På et netværksmøde drøftes patientens aktuelle behov for fx støtte eller hjælp i hverdagen, og der laves konkrete aftaler, som er tydelige for alle mødedeltagere. Dagsordenen for netværksmødet udarbejdes sammen med patienten for at sikre, at netværksmødet tager udgangspunkt i patientens ønsker. Under selve mødet er der særlig fokus på inddragelse af både patient og pårørende.

Initiativer der iværksættes i 2020 - netværksmøder

Konceptet for tværsektorielle netværksmøder er fortsat ved at blive implementeret i både børne- og ungdoms- og voksenpsykiatrien. Region Hovedstaden har udviklet undervisningsmateriale om mødeledelse, der er målrettet alle relevante medarbejdere, som enten deltager i eller leder et netværksmøde.

Administrationens bud på mulige initiativer til styrkelse af – netværksmøder

Igangsættelse af initiativer, som kan styrke netværksmøderne yderligere fx sikring af, at der altid deltager fagpersoner med den rette viden/ kompetencer og position til at træffe beslutninger fx ved brug af virtuel kommunikation.

Samordningsudvalg

Der er i Region Hovedstaden etableret en ny samordningsudvalgsstruktur på det psykiatriske område, hvor der er etableret ét overordnet fælles samord-

ningsudvalg, der dækker alle kommuner og psykiatriske centre (både voksenområdet og børne- og ungeområdet). Derudover er der etableret 4 lokale samordningsudvalg på voksenområdet og 4 lokale samordningsudvalg på børne- og ungeområdet. Udvalgene skal bidrage til den overordnede konkretisering og udvikling af fokusområder og mål, som er aftalt i Sundhedsaftalen for 2019-2023. Derudover skal Psykiatriens Fælles Samordningsudvalg understøtte de lokale samordningsudvalgs arbejde med at videreudvikle og udføre det praksisnære driftssamarbejde mellem kommuner, hospitaler og almen praksis på sundhedsområdet. Psykiatriens fælles samordningsudvalg holdt konstituerende møde den 6. marts 2020.

F-ACT

F-ACT er et opsøgende, er fleksibelt, udgående og behandlingstilbud i nærmiljøet. Der kan skrues op og ned for antallet af besøg, så det sikres, at patientens behov for kontakter i svære perioder bliver imødekommet. Tilbuddet er målrettet mennesker med svær psykisk sygdom som fx skizofreni. F-ACT-teams samarbejder så vidt muligt med patientens kommune fx med de kommunale støtte-kontaktpersonordninger samt kommunale IPS-tilbud (Individual Placement and Support ift. beskæftigelsesindsatsen).

Initiativer der iværksættes i 2020 – F-ACT

Der holdes informationsmøde med kommunerne i planområde syd vedr. muligheden for samarbejde om IPS. Der er desuden igangsat et pilotprojekt, hvor der er mulighed for uddannelse ift. misbrugsproblematikker, primært for ambulante medarbejdere i psykiatrien, men også for kommunale medarbejdere.
--

Administrationens bud på mulige initiativer til styrkelse af - F-ACT-teams

Det ville på grund af F-ACT teamets fleksibilitet, målgruppe og allerede udgående og opsøgende karakter kunne overvejes at udvide konceptet yderligere med henblik på at styrke samarbejdet med kommunerne.

Styrkelse af botilbudsbetjeningen

En række botilbud i Region Hovedstaden bliver betjent af særlige botilbudsteams. Region Hovedstadens Psykiatri har udarbejdet en ny model for den fremtidige botilbudsbetjening. Målgruppen er borgere, der bor på sociale botilbud. Formålet med botilbudsteamet er at bygge bro mellem botilbuddets socialfaglige og behandlingspsykiatriens sundhedsfaglige verden, således at behandlingen/støtten opleves som et samlet tilbud. Organiseringen af botilbudsbetjeningen sker i F-ACT-teams. Der vil blive indgået samarbejdsaftaler med botilbuddene i de respektive optageområder. De første botilbud, der vil blive betjent af de nye F-ACT-botilbudsteam bliver de større botilbud, men på lidt længere sigt vil alle botilbud blive omfattet af botilbudsbetjeningen. Forslaget til den nye model for botilbudsbetjening er ligeledes med til at understøtte, at behandlingen sker så tæt på borgerens nærmiljø som muligt.

Tværsektorielt samarbejde om patienter med ikke-psykotisk lidelse og misbrug

Region Hovedstadens Psykiatri etablerede i 2017 Ambulatorie for Psykoterapeutisk Udvikling (APU) på Psykoterapeutisk Center Stolpegård. APU har til formål at udvikle og udbrede en model for behandling og koordineret tværsektorielt samarbejde for mennesker med samtidig ikke-psykotisk psykisk lidelse og rusmiddelproblematik på tværs af sektorer. Formålet er at sikre lige adgang til effektiv og sammenhængende behandling

APU-samarbejdet omfatter seks kommunale rusmiddelcentre i planområde midt og byen (Gladsaxe, Ballerup, Herlev, Lyngby-Taarbæk, Rudersdal og Frederiksberg).

Initiativer der iværksættes i 2020 - samarbejde om patienter med ikke-psykotisk lidelse og misbrug

I 2020 er det tværsektorielle samarbejde yderligere udvidet med en udekørende behandlingsmodel i planområde syd. I første omgang er der etableret samarbejde med Brøndby kommune. Der planlægges yderligere samarbejde med Rødovre, Albertslund og Ishøj kommune med forventet opstart i efteråret. Region Hovedstadens Psykiatri udarbejder aktuelt forslag til udbredelse af behandlings- og samarbejdsmodellen til resten af Region Hovedstaden.

Partnerskabsaftalen mellem Frederiksberg Kommune og Psykiatrisk Center København

Frederiksberg Kommune og Psykiatrisk Center København indgik i maj 2018 en 4-årig partnerskabsaftale, der bidrager til at implementere og kvalitetssikre samarbejdsaftalen under sundhedsaftalen. Fokus er på implementering af netværksmøder samt 'Integreret psykiatrikonference', hvor der samarbejdes om borgere, der har et specialiseret koordineringsbehov. Det indebærer bl.a., at de kommunale sagsbehandlere kommer ud på afdelingen under indlæggelsesforløbet samt deltager i 'Integreret psykiatrikonference'.

STIME - Den forebyggende og tidlige indsats til barnet/den unge i kommunen

Styrket tværsektoriel indsats for børn og unges mentale sundhed (STIME) er et samarbejde mellem Høje-Taastrup, København, Frederiksberg, Gladsaxe, Gentofte, Lyngby-Taarbæk og Bornholm og børne- og ungdomspsykiatrien i Region Hovedstaden. Målet er at sikre, at børn og unge i psykisk mistrivsel og deres forældre får hjælp i deres nærmiljø, inden problemerne vokser sig store. Familierne får adgang til lettere behandling og vejledning i kommunen samtidig med, at de får mulighed for at bevare deres tilknytning til hverdagslivet.

TUT - Indsatsen efter udskrivning i Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, når barnet/den unge skal tilbage til sine normale rammer)

TUT (Tværfagligt Udgående Team) binder det børne- og ungdomspsykiatriske forløb sammen med kommunale forløb og er brobygger til kommunen, herunder til skole, dag - eller døgninstitution. Barnet eller den unge følges af TUT-konsulenten under indlæggelsen, og der tilbydes opfølgende hjemmebesøg

efter udskrivelse. Derudover støttes barnet eller den unge i overgangen til kommunale tilbud. Skoler, institutioner og botilbud rådgives i hvordan barnet, den unge og familien bedst kan hjælpes. TUT er et tidligere satspuljeprojekt, som fra 2019 blev permanent. Der samarbejdes med alle regionens kommuner.

Anbefaling 7. At psykisk sygdom/mistrivsel udredes og behandles så tæt på nærmiljøet, som det er fagligt forsvarligt, herunder at flere kommer i direkte behandling hos alment praktiserende læger og praktiserende psykiatere

Region Hovedstadens Psykiatri har et formelt samarbejde med almen praksis via specialepraksiskonsulentordningen med henblik på at styrke samarbejdet mellem psykiatri og almen praksis.

Indgangen til behandling i den regionale psykiatri går som hovedregel gennem egen læge, som sender en henvisning til Center for Visitation og Diagnostik (CVD) i Region Hovedstadens Psykiatri. Alternativt er indgangen til behandling personlig henvendelse til akutmodtagelsen eller ved tvangsindlæggelse. Når en patient henvises til ambulant behandling i psykiatrien, modtages henvisningen i første omgang hos CVD. Her sikrer speciallæger, specialpsykologer, sygeplejersker og sekretærer, at de henviste patienter får tilbudt det rette behandlingsforløb. Efter etableringen af CVD er antallet af fejlhenviste patienter faldet. Der planlægges en temadrøftelse om samarbejde med praksissektoren i efteråret 2020.

Initiativer der iværksættes i 2020 – for at styrke samarbejdet med praksissektoren

Region Hovedstadens Psykiatri arbejder på et projekt, hvor der ansættes somatiske sygeplejersker i psykiatrien, der får til opgave at screene patienter med psykisk sygdom for somatisk sygdom, herunder at sikre at patienterne kommer til praktiserende læge med henblik på behandling af somatiske tilstande. Der vil blive sendt en ansøgning i 2020.

Anbefaling 8. At samarbejdet med civilsamfundet styrkes ved at understøtte indsatser, hvor civile parter bidrager til meningsfulde og værdiskabende aktiviteter for mennesker med psykisk sygdom og deres pårørende fx gennem partnerskabsaftaler

Samarbejdet med civilsamfundet er vigtigt for at skabe gode rammer og tilbud til mennesker med psykisk sygdom. Det har stor værdi for patienterne, at de kan indgå i aktiviteter og tilbud udenfor sundhedsvæsenet, hvilket kan være med til at understøtte den enkeltes recovery-proces. En hensigtsmæssig måde at inddrage civilsamfundet på kan være at motivere og understøtte patienterne i at bruge de tilbud, der allerede eksisterer i civilsamfundet, fx sportsaktiviteter, kreative aktiviteter mv,

Det kan i den forbindelse fx nævnes, at recovery-mentorer, der er tilknyttet Psykiatrisk Ambulatorium på Møntmestervej arbejder på at kortlægge samarbejdet med civilsamfundet, hvilket forventes at give større overblik over området.

Temaet planlægges drøftet i forbindelse med møde mellem Psykiatridforeningernes Fællesråd til september 2020.

Input i forbindelse med høringsvar

Der blev i flere høringssvar efterspurgt konkrete anvisninger på, hvordan samarbejdet styrkes og en øget sammenhæng til sundhedsaftalen. Samtidig indeholdt høringssvarene en række eksempler på, hvordan samarbejdet styrkes fx ved mere klare aftaler i forbindelse med udskrivninger. Flere kommuner fremhævede, at der i treårsplanen er for ensidig fokus på, hvad regionerne bidrager med og ikke nok fokus på, hvad kommunerne allerede bidrager med. I flere høringssvar blev der rejst bekymring over omlægningen til F-ACT for alle psykiatriske patientgrupper, herunder også om F-ACT kan rumme de svært psykisk syge - fx hjemløse og retspsykiatriske patienter. Denne bekymring blev ikke imødekommet i treårsplanen, da det ud fra de foreliggende erfaringer fra Region Hovedstadens Psykiatri så ud til, at F-ACT-modellen godt kan rumme samtlige grupper af de psykiatriske patienter. I budget 2019 var der afsat 4 mio. kr. og 8 mio. kr. i årene frem til at styrke botilbudsbetjeningen igennem F-ACT.